

Osallistujien kysymyksiä sähköiseen yo-kokeeseen liittyen

Vastaukset: Maija Ferchen, YTL

- 1. Onko kysymysten tason tarkoitus nousta jotenkin? Miten voisi kuvata muutosta, johon uusilla kysymyksillä pyritään?**

Muutos tapahtuu kokeen sisällä. Tehtävät on ryhmitelty eritasoiseksi: osa I perustehtävät, osa II soveltavat tehtävät, osa II kehittelytehtävät. Muutoin tehtävät noudattavat aiempien yo-tehtävien tasoa.

- 2. Miten tehtävänlaatijat varmistavat sen, että koe olisi sillä tavalla tasapainoinen jokaisella kirjoituskerralla, että se kattaa suhteellisen laajasti oppimäärän eikä kasaannu joihinkin psykologian osa-alueisiin? Onko teillä joko systemaattinen tapa mietitty? Ei riitä, että koekysymyksiä tulee pitkän ajan kuluessa laaja-alaisesti osa-alueita kattavia vaan jokaisella koekerralla tehtävien tulisi jakautua kattamaan eri kurssien sisältöä. Tämä senkin vuoksi, että kaikissa kouluissa ei ole mahdollista järjestää kaikkia syventäviä kursseja.**

Tehtävät pyritään laatimaan jokaisella kirjoituskerralla niin, että ne kattavat oppimäärän mahdollisimman hyvin.

- 3. Pyritäänkö uudessa kokeessa siihen, että se sisältää myös yksinkertaisia perustehtäviä avoimien ja soveltavien tehtävien rinnalla? Tuleeko vielä vanhantyyppisiä esseitä, eli kysymys ilman mitään aineistoa?**

Kyllä myös vanhantyyppisiä esseitä tulee, joissa ei ole aineistoa. (Ks. vastaus 1)

- 4. Mikä rooli on yhtäältä OPSilla ja toisaalta oppikirjoilla tehtävien laadinnassa? Mitä oppimateriaaleja (suomen ja ruotsinkielisiä) mahdollisesti käytetään tehtäviä laadittaessa? Tutkitaanko tarjolla olevat materiaalit? Tehdäänkö niistä ennakolta vertailu?**

Opetussuunnitelma on luonnollisesti tehtävien laadinnan keskeinen määrittäjä, mutta tehtävien laatijat tutustuvat myös tarjolla oleviin oppimateriaaleihin.

- 5. Milloin tehdään ensimmäiset uuden opsin mukaiset kysymykset? (Tehtävien laatimisen hetkellä ei ehkä ole ilmestynyt läheskään kaikkia uuden opsin mukaisia oppimateriaaleja). Mitä eroa oikeastaan on uuden ja vanhan opsin mukaisilla yo-kirjoituksilla ainejaoston mielestä?**

Uusi opetussuunnitelma määrittää tehtäviä kokonaan syksyllä 2016 lukion aloittaneiden opiskelijoiden osallistuessa psykologian yo-kokeeseen. Kahden seuraavan vuoden ajan tehtäviin voi vastata vanhan opetussuunnitelman mukaisen materiaalin pohjalta.

6. Miten uudessa kokeessa huomioidaan kokelaalla käytettävissä oleva aika, jos aineistoja tulee runsaasti?

Todennäköisesti vastaaminen näppäimistöllä on oleellisesti nopeampaa kuin kynällä ja paperilla. Meillä ei ole tästä akateemisesti pätevää evidenssiä.

7. Digabin sivulle opettajat ovat kommentoineen mallivastaustauksia. Mitä ajatuksia kommentit herättivät ja onko niitä huomioitu jotenkin?

Kaikki opettajien tehtäviä koskeva palaute on arvokasta ja se on pyritty huomioimaan tehtävien laadinnassa. Useita tehtäviä on muokattu ja mietitty pitkään saadun palautteen pohjalta.

8. Minkälaista Abitti-ohjelmiston teknistä osaamista psykologian ainereaalikokeessa vaaditaan? Riittääkö normaali tekstintuottotaito (=kirjoittaminen) vai pitääkö kokelaan osata kaapata kuvia/ laatia taulukoita yms.?

Opetussuunnitelmassa korostetaan tiedonhaun taitojen kehittämistä lukio-opinnoissa. Psykologian opetus ei ole lukiossa umpiossa. Opiskelijat harjoittelevat ja käyttävät monia tietoteknisiä taitoja muissa aineissa kuten maantieteessä. Kaikkea ei siis tarvitse opiskella psykologian kurssilla. Mitään varsinaista listaa tarvittavista taidoista ei voi tässä vaiheessa antaa. Ensimmäisissä kokeissa tekstinkäsittelytaidot riittävät.

9. Tuleeko monivalintaa ja pudotusvalikkoa?

Ensimmäisissä kokeissa ei ole monivalintatehtäviä.

10. Miten YTL varmistaa, että opettajat tietävät ajoissa, mitä teknistä osaamista vaaditaan? Voiko luottaa, että YTL:n ohjeita ja määräyksiä lukemalla saa ajankohtaisen tiedon? Miten tiedon saavat ne opettajat, jotka eivät esim. kuulu PSOP ryhmään tai opettajien Facebook-ryhmiin. Jos esimerkiksi myöhemmin edellytetään käsitekarttaohjelmien käyttöä, taulukko-osaamista tms. niin miten varmistetaan, että kaikki opettajat pysyvät ajan tasalla vaatimuksista? Muutoksista pitäisi tietää 1 -2 vuotta ennen, että taitoja ehditään harjoitella.

Tieto yo-kokeen suorittamisesta löytyy YTL:n määräyksistä ja ohjeista. (Ks. vastaus 8).

11. Tuleeko psykologiaan kysymyksiä, joissa vastaustilaa rajoitetaan?

Tulee osaan I. Abitissa kokelas näkee jo nyt vastauksensa pituuden merkkeinä ja sanoina. Tätä voi siis harjoitella heti.

12. Tuleeko ennen uutta yo-koetta vielä jotain mallitehtäviä, joita voi harjoitella?

(<https://digabi.fi/kokeet/esimerkkitehtavat/>) ja jaoksen luonnehdintaan sähköisessä kokeesta (<https://www.ylioppilastutkinto.fi/fi/ylioppilastutkinto/digabi>, ”Sähköisten kokeiden kuvaukset”).

13. Laatiiko YTL jonkinlaisen infokirjeen, jonka voi jakaa psykologian sähköisiin kirjoituksiin osallistuville marraskuun ilmoittautumisen yhteydessä? Jossa on nimenomaan psykologian kokeeseen liittyvää informaatiota? Tuleeko erilliset ohjeet sekä opettajille että opiskelijoille?

Tällaista kirjettä ei ole tulossa.

14. Saako harjoituskokeen tavoin jotain ohjeita paperilla varsinaiseen yo-kokeeseen?

Ei saa. Ohjeet ovat nykyään koeympäristössä. Lukio voi järjestää kertausharjoituksen. (<https://www.ylioppilastutkinto.fi/fi/ylioppilastutkinto/digabi>, ks. ”Kertausharjoitus”). Lisäksi kokelaille on ohjeet <https://digabi.fi/2016opiskelija/>.

15. Saako olla langatonta hiirtä tai piirtokynää kokeessa käytössä?

Mahdollisten lisälaitteina liitettävien näppäimistön ja hiiren on toimittava HID-määrittelyn mukaisesti. Päätelaitteessa voi tarvittaessa käyttää virtalähteetöntä USB-hubia. Päätelaitteen lisälaitteet eivät voi käyttää radiotaajuuksia (esim. Bluetooth).

Langattomat lisälaitteet: Ei voi käyttää, YTL:n yleiset ja määräykset kohta 1.4.4: ”Langattomien lisälaitteiden käyttö on kokonaan kielletty.”

Piirtokynä: Voi käyttää, sama kohta: ”Halutessaan kokelas voi käyttää päätelaitteessaan lisälaitteita: näppäimistöä, langallista hiirtä tai muuta vastaavaa osoitintyökalua.” Piirtokynä on ”muu vastaava osoitintyökalu”.

16. Miten ja milloin opiskelija näkee vastauksensa, pisteensä ja kommenttinsa? Esim. oikaisuvaatimusta ajatellen?

Kokelas saa pisteensä tulosluettelosta lukiolta kuten ennenkin. Lisäksi lukio voi välittää tiedot sähköisesti Wilmaan – tämäkin on tuttua aiemmilta tutkintokerroilta. Kokelas ei näe omaa koesuoritustaan.

Opettaja näkee koesuorituksen tutkinnon valmistumiseen saakka. Opettajalla on suoritus käytössään, kun hän mahdollisesti tiedustelee sensorilta arvosteluperusteita tai muodostaa kantansa tarkistusarvostelun pyytämisestä.

Tämä on nykytilanne.

17. Olisi hyvä, jos opiskelija voisi itse verrata opettajalta ja sensorilta saamiaan pisteitä, ettei niitä tarvitsisi erikseen enää toimittaa.

Tämä on hyvä ehdotus.

18. Miten kauan opettaja näkee opiskelijan vastaukset, kommenttinsa ja kirjoittamansa muistiinpanot?

Tutkinnon valmistumiseen saakka. Siis siihen asti, kun tarkistusarvostelut on tehty ja kaikki arvosanat ovat lopullisia.